

ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ

ЗА ЧЕТВЪРТА ГРУПА

ПО

НАРЕДБА № 5; НАРЕДБА № 6; НАРЕДБА № 13; НАРЕДБА ЗА ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

	<p>Цели и съдържание на предучилищното образование</p> <p>Чл. 1. Целите се определят от държавният образователен стандарт за предучилищното образование, както и предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.</p> <p>Чл.3.Съдържание-Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.</p>
НАРЕДБА № 5	<p>I. БЪЛГАРСКИ ЕЗИК</p> <p>1.Цели и съдържание</p> <p>Образователното направление има за цел изграждане на нагласа у детето да слуша активно художествено произведение и да изразява отношението си към него и към постъпките на героите в него. Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Свързана реч • Речник • Граматически правилна реч • Звуков анализ • Възприемане на литературно произведения • Пресъздаване на литературно произведение <p>2. Изисквания за резултати от обучението</p> <p>Свързана реч</p> <p>*Назовава точния си адрес</p> <p>*Притежава необходимия речник за описване на места и посоки, описва и представя лесен път или „маршрут“ до вкъщи</p> <p>*Разбира основния сюжет в различни познати текстове</p> <p>*Съставя устно кратък описателен текст</p> <p>*Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени</p>

	<p>опорни въпроси</p> <ul style="list-style-type: none"> • Речник <p>*Разбира и използва думи с абстрактно значение</p> <p>*Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Граматически правилна реч <p>*Разказва кратки истории, като използва подходящ „времеви речник“</p> <p>*Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа</p> <p>*Различава изречение от текст</p> <ul style="list-style-type: none"> • Звукова култура <p>*Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи</p> <p>*Определя звука в началото и в края на думата</p> <p>*Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети</p> <p>*Демонстрира начални графични умения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възприемане на литературно произведения <p>*Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното</p> <p>*Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения</p> <p>*Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение</p> <p>*Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пресъздаване на литературно произведение <p>*Участва в драматизиране на приказки и разкази</p> <p>*Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и използва подходящи невербални средства за комуникация</p>
	<p>II. МАТЕМАТИКА</p> <p>1 .Цели и съдържание</p> <p>Стимулиране на детското развитие чрез насочване на познавателните интереси на детето към математическите характеристики на околния свят и тяхното диференциране чрез овладяване на обобщени способности при възприемането и оценяването им.</p> <p>Цели се стимулиране на интелектуалното развитие на децата чрез: изграждане основите на логико-математическото мислене, развиване на сензорни способности и овладяване на сензорни еталони, обогатяване на речника и свързаната реч.</p> <p>Съдържание- Образователното съдържание да осигури формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. От друга страна, математическото обучение стимулира общата познавателна дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие. Обемът на съдържанието по образователното направление включва конкретни количествени, геометрични, пространствени и времеви представи и умения, систематизирани в пет образователни ядра:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Количествени отношения

	<ul style="list-style-type: none"> • Измерване • Пространствени отношения • Времеви отношения • Равнинни фигури и форми <p>2. Изисквания за резултати от обучението</p> <ul style="list-style-type: none"> • Количествени отношения <p>*Брой до десет в прав и обратен ред, отброява предмети до десет</p> <p>*Определя реда на обект в редица от десет предмета</p> <p>*Определя броя на обекти до 10 и ги свързва със съответната цифра на числото</p> <p>*Сравнява броя на обектите (до 10) в две множества</p> <p>*Подрежда редицата на числата до 10</p> <p>*Възприема събирането като практическо добавяне, а изваждането като отнемане на част от група</p> <ul style="list-style-type: none"> • Измерване <p>*Сравнява обекти по техни признаци: дължина, височина и ширина</p> <p>*Подрежда три предмета във възходящ и низходящ ред по височина, дължина или ширина</p> <p>*Намира мястото на пропуснат обект в сериационна редица.</p> <p>*Избира мярка (предметна) за измерване на височина, дължина и ширина</p> <p>*Сравнява тежестта на предмети по време на игри, като използва лек/тежък</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пространствени отношения <p>*Определя пространствените отношения (вътре, вън, между, затворено, отворено)</p> <p>*Определя взаимното разположение на обекти (над, под, пред, зад, до, върху, на и др.)</p> <p>* Описва пространственото разположение на два предмета един спрямо друг, като използва отляво, отдясно</p> <p>* Използва пространствени термини за посоки, местоположения, разстояния и пространствени отношения (надясно/наляво; нагоре/надолу; отпред/отзад; близо/далеко; по-рано/по-късно; редом, по средата, на върха, горе вляво; долу вдясно; отпред вляво и др.)</p> <p>* Представя графично пространствени отношения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Времеви отношения <p>* Познава, назовава и подрежда дните на седмицата в тяхната последователност</p> <p>* Познава, назовава и подрежда месеците на годината, отнасящи се към всеки сезон</p> <p>* Познава предназначението на часовника като уред за измерване на времето</p> <ul style="list-style-type: none"> • Равнинни фигури и форми <p>* Свързва по форма обекти от околната среда и познати геометрични фигури</p> <p>* Моделира по образец познати геометрични фигури</p> <p>* Графично възпроизвежда геометрични фигури</p>

III. ОКОЛЕН СВЯТ

1 .Цели и съдържание

Чрез образователното направление се реализира педагогическо взаимодействие, насочено към социализиращите процеси - изграждане на адекватна представа за окръжаващата близка социална среда, придобиване на култура на поведение, социални умения за общуване и самостоятелна детска игрова дейност като предпоставки за готовността за училище.

Съдържание- стимулиране на детската любознателност, емоционалност, инициативност и творчество, осигуряване подходяща игрова среда, както и игрови средства в съответствие с очакваните резултати по това образователно направление и включва конкретни представи и умения за околния свят, систематизирани в четири образователни ядра:

- Самоутвърждаване и общуване с околните
- Социална и здравословна среда
- Културни и национални ценности
- Светът на природата и неговото опазване

2. Изисквания за резултати от обучението:

- Самоутвърждаване и общуване с околните

*Партнира на учителя и си сътрудничи с връстници

* Взаимодейства с възрастни и връстници, като отчита настроението им и свързва това настроение с причини, които го пораждат

* Има конкретна представа за „социалната роля“ ученик

* Разбира разликата между ролеви и реални взаимоотношения

* Проявява толерантност към деца и възрастни с различия

* Демонстрира все по-голяма независимост и увереност

* Изразява собствените си мисли ясно и конкретно, взема предвид идеите на другите

* Избягва конфликтите и при необходимост ги разрешава

- Социална и здравословна среда

* Има представи за училището– класна стая, обзавеждане, учебни пособия, нужни на ученика

* Изразява своето право на избор и инициатива сред другите

* Избира игрови действия съобразно особеностите на играчките, предметите за игра и игровата ситуация

* Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата, в заведението за хранене, на мястото за отдих, на мястото за развлечение

* Сравнява състояние на здраве и на болест

* Разпознава професии от различни области и тяхното значение за живота на хората – строителство, сигурност, обществен транспорт и др.

- Културни и национални ценности

*Назовава лични, официални и национални празници, местни обичаи и традиции

* Разпознава националния химн и реагира, като изразява национална гордост и отдава почит

	<ul style="list-style-type: none"> * Свързва конкретни празници и чествания със съответните личности и събития (3 март, 24 май, 18/19 февруари, 2 юни) <ul style="list-style-type: none"> • Светът на природата и неговото опазване * Има представа за промените в поведението на някои животни в различните сезони * Свързва животните и техните природни семейства – ято, стадо, рояк и др. * Обяснява природозащитната дейност на човека и грижите за чиста природна среда * Разбира потребностите на растенията през различните сезони * Назовава поне едно условие за живот и развитие на растенията * Показва в природен календар метеорологичното време и сравнява промени в сезона/местността * Описва природозащитни инициативи на деца и възрастни по опазване на природата
	<p>IV. ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО</p> <p>1. Цели и съдържание Изграждат се у детето представи, умения и отношения, свързани с изобразяване и пресъздаване на обекти и явления от заобикалящата го среда. Съдържание- обогатява естетическите чувства и преживявания на децата от най-ранна възраст, развива своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Художествено възприемане • Изобразителни материали и техники • Изобразително творчество <p>2. Изисквания за резултати от обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Художествено възприемане <ul style="list-style-type: none"> * Изгражда представи за творби на изящните и приложно-декоративните изкуства * Изпълнява изобразителни задачи по впечатления от творби на изобразителното изкуство <ul style="list-style-type: none"> • Изобразителни материали и техники * Възпроизвежда фигура, знак, прави и криви линии, елементи от знаци * Използва многослойно апликиране при изпълнение на изобразителни задачи * Използва безопасно различни видове материали и пособия за изобразяване * Използва материали и техники за конструиране и моделиране <ul style="list-style-type: none"> • Изобразително творчество * Избира конкретна тема и я изобразява при рисуване, апликиране и моделиране * Пресъздава обекти и явления от действителността чрез рисуване и оцветяване * Пресъздава впечатления и преживявания с различни изразни средства

	<p>* Планира последователността на действията и използването на различни материали и техники при изпълнение на изобразителни задачи самостоятелно или в група</p>
	<p>V. КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ</p> <p>1.Цели и съдържание Да се формират първоначални умения за рязане, прегъване, залепване, свързване, украсяване и др., както и представи за някои знаци и правила в конструирането и моделирането. Осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. Съдържание- развитието на уменията са структурирани в 4 образователни ядра.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конструиране и моделиране • Обработване на материали, съединяване и свързване • Грижи и инициативност • Техника <p>2. Изисквания за резултати от обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конструиране и моделиране * Самостоятелно довършва модел по образец, като подбира разнообразни материали и инструменти * Предлага, представя и обяснява идея или решение при изработване на модел * Оценява по собствени критерии модели и изделия и ги включва в игрови дейности <ul style="list-style-type: none"> • Обработване на материали, съединяване и свързване * Подбира и използва хартия, картон или текстил в зависимост от свойствата им, когато при изработката на модел или изделие прилага късане, залепване, намокряне, намачкване, оцветяване * Реже хартия и картон, като използва шаблон * Прегъва последователно няколкократно хартия и картон * Съединява елементи, като залепва, преплита и завързва <ul style="list-style-type: none"> • Грижи и инициативност * Познава начини за самообслужване въщи и в детската градина * Стреми се да се облича, като закопчава и завързва * Спазва правила за култура на хранене и сервиране * Самостоятелно подрежда и поддържа реда, чистотата на личните си вещи, играчки и материали въщи и в детската градина * Участва в малък общ проект в детската градина * Сътрудничи с другите при работа по общ замисъл <ul style="list-style-type: none"> • Техника * Посочва важни за децата пътни знаци на кръстовище и обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка * Има представа за предназначението на някои домашни електроуреди и правилата за безопасност * Познава отделни възможности на устройства за комуникация и Информация

	<p>VI. МУЗИКА</p> <p>1.Цели и съдържание Формиране на лично отношение към музиката като изкуство, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. Съдържание- развитие на музикално-изпълнителски умения и умения за слушане на музика, насърчаване на спонтанната детска артистичност, както и стимулиране на интереса и желанието чрез съдържанието по образователни ядра:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възприемане • Възпроизвеждане • Музика и игра • Елементи на музикалната изразност <p>2. Изисквания за резултати от обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възприемане * Разпознава три познати (слушани) музикални произведения * Разпознава визуално музикалните инструменти китара и тамбура * Разпознава марш, валс, хоро и ръченица * Влиза в ролята на певец, музикант и слушател <ul style="list-style-type: none"> • Възпроизвеждане * Пее до пет научени песни * Импровизира елементарен съпровод с детски музикални инструменти по собствен замисъл или със задача от учителя <p>Музика и игра</p> <ul style="list-style-type: none"> *Спазва хореографията при изпълнение на танц * Импровизира танцови стъпки и движения на различна по характер и националност музика <ul style="list-style-type: none"> • Елементи на музикалната изразност * Разпознава детски и мъжки гласове * Реагира на динамични промени (силно-тихо) в музика
	<p>VII. ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА</p> <p>1.Цели и съдържание Комплексно развитие на детето от ПУВ: добро здравословно състояние, физическо развитие и дееспособност; потребност, познавателна активност и емоционална удовлетвореност от двигателната дейност; игрови и комуникативни умения в игровата двигателна дейност. Съдържанието е разпределено в 4 образователни ядра:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Естествено-приложна двигателна дейност • Спортно- подготвителна двигателна дейност • Физическа дееспособност • Игрова двигателна дейност <p>2. Изисквания за резултати от обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Естествено-приложна двигателна дейност * Строява се и се престроява в колона, редица, кръг и обратно със

	<p>смяна на посоката и темпа. Придвижва се чрез маршируване и спазва точно устни указания</p> <ul style="list-style-type: none"> * Придвижва се чрез ходене равновесно по тясна повърхност (пейка) с изпълнение на равновесни стоежи, обръщане, пресечни стъпки, отскок до полуклек * Изпълнява комбинации от различни видове бягане с други естествено-приложни движения. Изпълнява насрещно бягане с разминаване в редици. Бяга за постижение * Изпълнява подскоци с един крак и с придвижване напред. Скача с въженце с придвижване напред, на дължина и на височина със засилване, в дълбочина (върху постелка) от височина 40 см * Хвърля малка гумена топка с една ръка отгоре в далечина, плътна топка (1 кг) с две ръце над глава, гумена топка с две ръце от гърди и отгоре в повдигната хоризонтална цел * Катери се с кръстосана координация по диагонал на гимнастическа стена(катурушка) и изпълнява вис –обръщане в тилен лег и повдигане на краката * Придвижва се чрез лазене от свита стояща опора странично и в кръг. <p>Провира се чрез изтегляне от лицев и тилен лег.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спортно- подготвителна двигателна дейност <ul style="list-style-type: none"> * Участва в игри и състезания с поставени задачи от спортове (лека атлетика, бягане, скачане и хвърляне, баскетбол, футбол или хандбал, тенис на корт, плуване), насочени към формиране на двигателен опит * Проявява стремеж към постижения и себедоказване, коопериране и взаимодействие в различни по вид игри * Посочва примери за вида спорт в зависимост от използвания уред (топка, ракета и др.), от броя на играчите (отборни и индивидуални), от условията, при които се провеждат (зимни, водни) • Физическа дееспособност <ul style="list-style-type: none"> * Използва естествено-приложните движения за комплексно развиване на двигателните качества с приоритет развитието на двигателните качества бързина, сила и издръжливост. <p>Изпълнява закалителни процедури</p> <ul style="list-style-type: none"> * Изпълнява физически упражнения за развитие на двигателни качества • Игрова двигателна дейност <ul style="list-style-type: none"> * Владее набор от подвижни игри: с организиращ характер; с общо въздействие и с насочено въздействие (за разгриване, дихателни, успокоителни); музикално-двигателни; спортно-подготвителни; щафетни; за усъвършенстване техниката на естествените движения; за комплексно развитие на двигателните способности; народни подвижни игри и други * Инициира замисъл и сюжети на спортна тематика в игровата двигателна дейност, сравнява се и се самооценява в игрово-двигателен и поведенчески план * Познава и спазва духа на „честната игра“
НАРЕДБА № 6	КНИЖОВЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Целта на Книжовния български език е овладяване и прилагане компетентностите по ДОС и осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детските градини на децата, при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Съдържанието по КБЕ се осъществява в отделни ядра:

- Свързана реч
- Речник
- Граматически правилна реч
- Звуков анализ
- Възприемане на литературно произведения
- Пресъздаване на литературно произведение

2. Резултати от обучението

Свързана реч

*Назовава точния си адрес

*Притежава необходимия речник за описване на места и посоки, описва и представя лесен път или „маршрут“ до вкъщи

*Разбира основния сюжет в различни познати текстове

*Съставя устно кратък описателен текст

*Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени опорни въпроси

- Речник

*Разбира и използва думи с абстрактно значение

*Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите

- Граматически правилна реч

*Разказва кратки истории, като използва подходящ „времеви речник“

*Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа

*Различава изречение от текст

- Звукова култура

*Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи

*Определя звука в началото и в края на думата

*Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети

*Демонстрира начални графични умения

- Възприемане на литературно произведения

*Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното

*Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения

*Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение

*Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит

- Пресъздаване на литературно произведение

*Участва в драматизиране на приказки и разкази

*Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и

	използва подходящи невербални средства за комуникация
НАРЕДБА № 13	<p>1. Същност и цели</p> <p>Чл. 3. (1) Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.</p> <p>Чл. 5. (1) В предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. интегрирано в обучението по образователните направления; 2. интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; 3. като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това. <p>2. Начини и форми се определят в програмната система на детската градина или училището, която се разработва по реда и при условията на ДОС за предучилищното образование.</p> <p>3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.</p> <p>Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс по чл. 3 са определени, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по гражданско образование - в приложение № 1; 2. по здравно образование - в приложение № 2; 3. по екологично образование - в приложение № 3; 4. по интеркултурно образование - в приложение № 4. <p>ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ</p> <p>1. Цели и съдържание</p> <p>Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданите и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.</p> <p>Изграждане на автономна и активна личност, която:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин; б) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство; в) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

- Междуличностни отношения
- Социална среда
- Права на човека
- Демократично гражданство
- Идентичности и различия в обществото
- Власт, политика и демократични ценности
- Социална политика, справедливост и солидарност
- Глобализация, плурализъм и толерантност

2. Начини и форми

- ОФПВ
- ДФПВ-изложби ,тържества, проекти, презентации

3. Резултати от обучението

- Междуличностни отношения

*описва и обяснява различните роли в семейството и правата и отговорностите, свързани с тях; има положително отношение към сътрудничество с другите в съвместни дейности; умее да изразява подходящо чувствата си, да заявява своите нужди и желания, да споделя проблеми и да търси помощ

- Социална среда

*има позитивно отношение към празниците в семейството като средство за съхраняване на духовната връзка между поколенията; ориентира се в символиката и ритуалността на най-популярните български празници

- Права на човека

*описва отношение и поведение на възрастни и деца, което нарушава правата; прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаването на правилата в отношенията

- Демократично гражданство

*ориентира се в различието между „гражданин на Република България“ и „жител на град...“

- Идентичности и различия в обществото

*определя националната си идентичност

- Власт, политика и демократични ценности

*разпознава местните органи за ред и сигурност и има представа за тяхната дейност, свързана със спазването на правата на децата

- Социална политика, справедливост и солидарност

*проявява конкретни актове на солидарност при решаване на групови задачи и игри; разбира необходимостта от правила при общуването с околните; може да обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности

- Глобализация, плурализъм и толерантност-няма за ПУО.

4. Институционални политики –стратегия ДГ-

Да се продължи работата за повишаване на имиджовата политика спрямо родители, Община, неправителствени организации и извършване на кампания за информираност във връзка със Стратегията на ДГ и вътрешно-нормативната уредба.

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1 .Цели и съдържание

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Изграждане на автономна и активна личност, която:

а) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

б) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

- Психично здраве и личностно развитие
- Физическо развитие и дееспособност
- Превенция на употребата на психоактивни вещества
- Безопасност и първа помощ
- Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции
- Лична хигиена
- Хранене

2.Начини и форми

- ОФПВ
- ДФПВ-изложби ,тържества, проекти, презентации

3.Резултати от обучението

- Психично здраве и личностно развитие

*осъзнава собствената си ценност и уникалност и тази на другите хора; умее да открива и описва разлики и прилики с другите хора

- Физическо развитие и дееспособност

*назовава основни части на човешкото тяло; показва положително отношение към развиване на двигателни качества, сила и издръжливост

- Превенция на употребата на психоактивни вещества

*познава и назовава предмети и вещества, забранени за деца

- Безопасност и първа помощ

*назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда; умее да търси и намира помощ, когато има нужда от нея

- Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции

*има положително отношение към собственото си тяло; има представа за своя пол; има елементарни представи за разликата между половете

- Лична хигиена

*демонстрира основни хигиенни навици; проявява елементарни умения за спазване на здравословен дневен режим; разбира значението на хигиенните навици за здравето; познава и описва хигиенни навици за поддържане на здравето на зъбите и устната кухина

- Хранене

	<p>* обяснява значението на храната като източник на енергия за ежедневното функциониране, порастването и развитието; има представа за полезни и вредни храни; спазва здравословен режим на хранене</p>
	<p>ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ</p> <p>1 .Цели и съдържание Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие. Изграждане на автономна и активна личност, която: а) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда; б) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вода, почва, въздух • Енергия и климат • Биологично разнообразие • Потребление и отпадъци • Общество и околна среда • Културни идентичности • Културна осъзнатост • Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия • Интеркултурно образование и права на човека <p>2.Начини и форми</p> <ul style="list-style-type: none"> • ОФПВ •ДФПВ-изложби ,тържества, проекти, презентации <p>3.Резултати от обучението</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вода, почва, въздух <p>* описва значението на водата, почвата и въздуха за живота на хората, животните и растенията</p> <ul style="list-style-type: none"> • Енергия и климат <p>* има представа за естествените източници на енергия; описва познати климатични промени</p> <ul style="list-style-type: none"> • Биологично разнообразие <p>* има представа за многообразието от растителни и животински видове; назовава основни жизнени фактори за човека, животните и растенията</p> <ul style="list-style-type: none"> • Потребление и отпадъци <p>* умее да поддържа чистотата в близката среда и разбира нейното значение</p>

- Общество и околна среда
- * познава правила за опазване на околната среда; описва въздействието на някои човешки дейности върху природата
- Културни идентичности
- * усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас
- Културна осъзнатост
- * разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложно-продуктивна дейност; сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст; преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата/нейната културна общност.
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- * отнася се толерантно към прояви на културни различия; развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда; уважава и цени национални символи и ритуали.

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1 .Цели и съдържание

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Изграждане на автономна и активна личност, която:

- а) осъзнава и цени своята културна идентичност;
- б) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

- Културни идентичности
- Културна осъзнатост
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- Интеркултурно образование и права на човека

2.Начини и форми

- ОФПВ
- ДФПВ-изложби, тържества, проекти, презентации

3.Резултати от обучението

- Културни идентичности
- * усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас
- Културна осъзнатост

	<p>* разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложно-продуктивна дейност; сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст; преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата/нейната културна общност</p> <ul style="list-style-type: none"> • Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия <p>* отнася се толерантно към прояви на културни различия; развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда; уважава и цени национални символи и ритуали</p> <ul style="list-style-type: none"> • Интеркултурно образование и права на човека <p>* притежава базови представи за правата на детето</p> <p>4. Институционални политики –стратегия ДГ</p>
<p>НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ</p>	<p>1. Цели и съдържание</p> <p>На децата в системата на предучилищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.</p> <p>Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете .</p> <p>А)Допълнителни модули за деца ,които не владеят български език.</p> <p>Б)Занимания по интереси.</p> <p>2. Резултати от обучението</p> <p>Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина и в подготвителните групи е насочена към превенцията на обучителните затруднения и включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език или българският език не е майчин; 2. дейности за прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие; 3. индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения. <p>Свързана реч</p> <p>*Назовава точния си адрес</p> <p>*Притежава необходимия речник за описване на места и посоки, описва и представя лесен път или „маршрут“ до вкъщи</p> <p>*Разбира основния сюжет в различни познати текстове</p> <p>*Съставя устно кратък описателен текст</p> <p>*Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени опорни въпроси</p> <ul style="list-style-type: none"> • Речник <p>*Разбира и използва думи с абстрактно значение</p> <p>*Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Граматически правилна реч <p>*Разказва кратки истории, като използва подходящ „времеви речник“</p> <p>*Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа</p>

	<p>*Различава изречение от текст</p> <ul style="list-style-type: none"> • Звукова култура <p>*Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи</p> <p>*Определя звука в началото и в края на думата</p> <p>*Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети</p> <p>*Демонстрира начални графични умения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възприемане на литературно произведения <p>*Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното</p> <p>*Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения</p> <p>*Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение</p> <p>*Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пресъздаване на литературно произведение <p>*Участва в драматизиране на приказки и разкази</p> <p>*Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и използва подходящи невербални средства за комуникация</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучението чрез допълнителни модули по образователно направление „Български език“ за деца, които не владеят добре български език, се осъществява в педагогическите ситуации над минималния общ седмичен брой, определени за постигане на компетентностите в съответната възрастова група в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование. • Чрез заниманията по интереси се развиват интегрирането на ключовите компетентности, възпитанието в ценности, патриотичното, гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното възпитание, насърчаването на иновациите и креативното мислене на децата и учениците. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други. • Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство.
--	--